

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121202368
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7121202368.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: UNIT Development, spol. s r.o., so sídlom v Košiciach, Timonova 15, IČO: 44 905 726 proti žalovaným: 1/ Z. X., N.. XX.X.XXXX, C. A. M. K., A. XX, adresa pre doručovanie: M. XXXX/X, K., 2/ P. X., N.. XX.X.XXXX, C. A. M. K., A. XX, adresa pre doručovanie: Č. X, K., o vydanie bezdôvodného obohatenia, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 20. apríla 2021 sp.zn. 38C/10/2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 20. apríla 2021 č.k. 38C/10/2021-113.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) uznesením zo dňa 20. apríla 2021 č.k. 38C/10/2021-113 návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Rozhodol tak o návrhu žalobcu, ktorý sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovaným zdržať sa užívania nehnuteľností špecifikovaných v návrhu (byt č. X nachádzajúci sa na prízemí bytového domu súp. č. XXXX na ul. A. Č.. XX M. K. s príslušenstvom). Spolu s návrhom doručil súdu žalobu o zaplatenie sumy 18.483,07 € s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

3. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že dňa 14.08.2009 sa v zmysle zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona SNR č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej aj „zákon o dobrovoľných dražbách“) uskutočnila dobrovoľná dražba, predmetom ktorej bol byt č. X nachádzajúci sa na prízemí bytového domu, súpisné číslo XXXX, vo vchode č. XX na ulici A. M. K., v katastrálnom území B. V., Y. K. - B. V., Y. K. J., a to spoločne so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súpisné číslo XXXX, postaveného na parcelách reg. „C“ č. XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, vo vtedajšej veľkosti spoluvlastníckeho podielu 225/10000 (ďalej v texte „Byt“). V čase konania dražby patrilo byt do vlastníctva žalovanej 1/ a žalovaného 2/. Predmetný Byt vydražil na dražbe konanej dňa 14.08.2009 žalobca, čo potvrdil licitátor príklepom, na základe čoho žalobca ako vydražiteľ uhradil cenu dosiahnutú vydražením, a vlastnícke právo k predmetu dražby prešlo na žalobcu ku dňu udelenie príklepu. Vydražený Byt bol žalobcovi odovzdaný dňa 19.8.2009. Žalobca kúpnu zmluvou zo dňa 27.11.2009 predal Byt kupujúcej V. E. (v rozhodnom čase s priezviskom E.), ktorá ho nadobudla do svojho výlučného vlastníctva na základe rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva zo dňa 17.12.2009, sp. zn.: V-9195/2009, v.z. 635/2009. Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 10.08.2017 pod sp.zn. 10C/402/2009 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.12.2019 pod sp. zn. 2Co/211/2018 bolo dňa 25.03.2020 právoplatne rozhodnuté o tom, že dražba osvedčená Notárskou zápisnicou spísanou na Notárskom úrade Q.. J.. P. K.W., notára so sídlom v Košiciach dňa 18.8.2009 č. N 315/2009, Nz 27907/2009, NCRIs 28339/2009 konaná dňa 14.8.2009 o 10,00 hod. v priestoroch budovy na Rastislavovej 68 v Košiciach, predmetom ktorej

bol byt č. X nachádzajúci sa na prízemí bytového domu číslo súpisné XXXX vo vchode č. XX na ulici A. M. K.J. vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu číslo súpisné XXXX v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov 1/ a 2/, je neplatná a súd priznal žalobcom aj náhradu trov konania. Právoplatnosťou Rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 10.08.2017 pod sp.zn. 10C/402/2009 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.12.2019 pod sp. zn. 2Co/211/2018 dňom 25.03.2020 o neplatnosti dražby zanikli v zmysle ust. § 21 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách účinky príklepu ku dňu udelenia príklepu a vlastnícke právo k Bytu sa navrátilo v prospech pôvodných vlastníkov Bytu, a to v prospech žalovanej 1/ a žalovaného 2/. Podľa zápisnice o odovzdaní predmetu dražby zo dňa 19.8.2009 bol Byt odovzdaný vydražiteľovi po uskutočnenej ohliadke dňa 19.8.2009, kde boli zistené skutočnosti o stave Bytu: nenachádzal sa plyn, kotol ani vaňa, nachádzali sa radiátory, sprchovací kút, mrazák, kuchynská linka, sporák, krb, drez, dlažby a parkety každá izba mala osadené vnútorné dvere so zárubňou a v predsieni a v spálni zostali vstavané police, toto boli veci, ktoré v Byte zostali aj po vysťahovaní predchádzajúcich vlastníkov, v Byte bol odpojený prívod na elektrinu a plyn. Z tohto dôvodu bol Byt v tom čase a stave neobývateľný, preto bolo nevyhnutné vykonať stavebné úpravy, zakúpiť plynový kotol z dôvodu nevyhnutnosti kúrenia v Byte a ohrievania vody, zhotoviť potrebné rozvody elektriny a plynu v Byte a pripojiť Byt na odber plynu a elektrickej energie u dodávateľov týchto médií. Za obdobie skoro 11 rokov (t.j. od udelenia príklepu v dražbe do právoplatnosti Rozsudku okresného súdu o neplatnosti dražby) boli vykonané aj ďalšie nevyhnutné úpravy Bytu vzhľadom na jeho neobývateľný stav a technické vybavenie, ktoré v čase odovzdania Bytu žalobcovi po udelení príklepu v dražbe konanej dňa 14.8.2009, bolo viac než nevyhovujúce (napr. oprava vodovodného a kanalizačného potrubia, oprava komína). Všetky uvedené úpravy Bytu boli vykonávané svojpomocne v celkovej výške investície 14.000 EUR. Okrem toho žalobca vynaložil v súvislosti s predmetným Bytom aj ďalšie finančné prostriedky, a to sumu 3.375,62 EUR zodpovedajúcu príspevkom uhrádzaným do fondu prevádzky, údržby a opráv za obdobie od 01/2010 do 03/2020, ktorá povinnosť vyplýva zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších zmien ako aj zo Zmluvy o spoločenstve týkajúcej sa Spoločenstva vlastníkov bytov Bencúrova 10,12,14 Košice, ICO: 31 296 335, sídlo: Bencúrova 14,040 01 Košice, v znení jej dodatkov, sumu 212,48 EUR zodpovedajúcu zaplatenej poisťke za poistenie bytového domu zodpovedajúce výške podielu na spoločných častiach, spoločných zariadeniach bytového domu a na príslušenstve pripadajúci na Byt za obdobie od 01/2010 do 03/2020, sumu 301,05 EUR zodpovedajúcu zaplatenej dani za Byt za obdobie od 01/2010 do 03/2020, sumu 593,92 EUR zodpovedajúcu zaplatenému koncesionárskemu poplatku za obdobie od 01/2010 do 03/2020, (úhrada za služby RTVS, ktorá vyplýva priamo zo zákona), pričom všetky vyššie uvedené finančné prostriedky v celkovej výške istiny 18.483,07 EUR (14.000 EUR + 3.375,62 EUR + 212,48 EUR + 301,05 EUR + 593,92 EUR), ktoré uhradila V. E. a ktorá týmto evidovala voči žalovaným 1/ a 2/ pohľadávku v celkovej výške 18.483,07 EUR titulom bezdôvodného obohatenia. V. E. pohľadávku voči žalovaným 1/ a 2/ v celkovej výške 18.483,07 EUR titulom bezdôvodného obohatenia postúpila ako postupca na žalobcu ako postupníka Zmluvou o postúpení pohľadávky dňa 09.07.2020. K uvedenému postúpeniu pohľadávky došlo v priamej súvislosti s potrebou vysporiadania vzájomných nárokov vzniknutých z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy k Bytu, uzavretej medzi žalobcom ako predávajúcim a Q.. V. E. ako kupujúcou dňa 27.11.2009, a to s prihliadnutím na Rozsudok okresného súdu ako aj Rozsudok odvolacieho súdu o neplatnosti dražby Bytu konanej dňa 14.8.2009. Postúpenie pohľadávky v zmysle vyššie uvedeného bolo žalovanej 1/ oznámené listom zo dňa 21.7.2020 a žalovanému 2/ listom zo dňa 10.7.2020.

4. Listom označeným ako „Výzva na plnenie“ vyzval žalobca žalovanú 1/ a žalovaného 2/ na zaplatenie istiny 18.483,07 EUR, pričom žalobca v predmetnej výzve odkázal aj na text právnej úpravy zákona o dobrovoľných dražbách, v zmysle ktorej sa môže žalovaná v 1. rade, resp. žalovaný v 2. rade domáhať svojho nároku na odovzдание Bytu iba za predpokladu, že sama žalovaná v 1. rade, resp. žalovaný v 2. rade si splnili svoj záväzok alebo sú pripravení si tento svoj záväzok splniť, čo v tomto prípade predstavuje uspokojenie peňažnej pohľadávky žalobcu voči žalovanej 1/, resp. žalovaného 2/, evidovanej titulom bezdôvodného obohatenia. Napriek tomu, že predmetná výzva na plnenie bola žalovanej 1/ doručená dňa 24.7.2020 a žalovanému 2/ dňa 16.7.2020, k dobrovoľnému splneniu si peňažného záväzku nedošlo. Žalovaná 1/reagovala na oznámenie postúpenia listom zo dňa 29.07.2020, v ktorom odmietla existenciu postúpenej peňažnej pohľadávky čo do dôvodu aj výšky. Žalovaný 2/ na oznámenie postúpenia nereagoval a do podania tohto návrhu je vo vzťahu k žalobcovi ako aj Q.. V. E. nekontaktný. Žalovaná 1/ listom zo dňa 9.3.2021, doručeným dňa 11.3.2021 Q.. V. E. (ktorá predmetný list odovzdala žalobcovi), sa dožadovala odovzdania Bytu a spísania odovzdávajúceho protokolu, na čo reagoval žalobca listom zo dňa 17.3.2021 adresovaným jednak žalovanej 1/ ako aj žalovanému 2/

v tom zmysle, že v súvislosti s Bytom eviduje voči žalovanej 1/ ako aj žalovanému 2/ pohľadávku vo výške istiny 18.483,07 EUR s tým, že v zmysle ust. § 32 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách pristúpi k odovzdaniu Bytu až po vzájomnom vrátení plnení.

5. Žalobca sa obáva, že žalovaní, ako osoby zapísané v katastri nehnuteľností sa budú domáhať užívacieho práva k Bytu svojpomocne, resp. bez súčinnosti s odovzdávaním zo strany žalobcu, a to všetko nerešpektujúc ust. § 32 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, a teda bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky na odovzdanie Bytu zo strany žalobcu, čím by došlo k zmareniu možnosti uspokojenia pohľadávky žalobcu v celkovej výške istiny 18.483,07 EUR. Žalobca sa návrhom nedomáha zriadenia sudcovského záložného práva v zmysle ust. § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku upravujúceho zabezpečovacie opatrenia, nakoľko na liste vlastníctva č. XXXXX boli vo vzťahu k predmetnému Bytu opätovne zapísané farchy v rozsahu záložných práv, resp. obmedzujúce poznámky v súvislosti s exekučnými konaniami vedenými voči žalovaným ako povinným, a preto sudcovské záložné právo by v predmetnej právnej veci nepredstavovalo účelný zabezpečovací inštitút, ktorý by poskytol efektívne zabezpečenie pohľadávky žalobcu, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že výška pohľadávok záložných veriteľov a ich množstvo sú dôvodným predpokladom, že výška týchto pohľadávok presahuje hodnotu Bytu. Žalobca dáva na zreteľ, že účelom ust. § 32 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách je nepochybne zamedziť možnosť užívania predmetu dražby predchádzajúcimi vlastníckmi v prípade rozhodnutia súdu o neplatnosti dražby až do okamihu, kým si predchádzajúci vlastník s vydražiteľom nevysporiadajú vzájomné záväzky (tj. nemožnosť užívania bytu /predmetu dražby/ predchádzajúcim vlastníkom je vymedzená daným ustanovením tak, že povinnosť odovzdania predmetu dražby zo strany vydražiteľa späť predchádzajúcim vlastníkom je podmienená splnením vzájomných nárokov vzniknutých práve z vyslovenia neplatnosti dražby).

6. Podľa žalobcu potreba bezodkladne upraviť pomery prostredníctvom neodkladného opatrenia je daná naliehavosťou situácie, nakoľko žalovaná sa už ultimatívne dožaduje odovzdania Bytu v lehote 15 kalendárnych dní plynúcich odo dňa 11.3.2021, pričom zo správania žalovaných, nepochybne vyplýva odmietanie plniť svoj peňažný záväzok voči žalobcovi. Dôvodnosť a nutnosť úpravy pomerov osvedčuje žalobca okrem vyššie uvedeného aj s poukazom na existenciu bezprostredne hroziaceho nebezpečenstva, že žalovaná 1/ (prípadne spoločne so žalovaným 2/) sa titulom spoluvlastníctva predmetného Bytu môže reálne domáhať aj násilného sprístupnenia bytu (napríklad v podobe vylomenia zámkov), a to všetko len s odkazom na zápis vlastníckeho práva v jej prospech do katastra nehnuteľností, pričom uvedený postup by bol nepochybne v príkrom rozpore s účelom ust. § 32 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách.

7. Na osvedčenie skutkových tvrdení žalobca pripojil k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tieto dôkazy : Notárska zápisnica spísaná dňa 18.8.2009 č. N 315/2009, Nz 27907/2009, NCRIs 28339/2009, Zápisnica o odovzdaní predmetu dražby zo dňa 19.8.2009, Kúpna zmluva, List vlastníctva č. 11100 zo dňa 26.01.2021, Rozsudok okresného súdu, Rozsudok odvolacieho súdu, Fotodokumentácia opísanej investície, Zálohové predpisy vzťahujúce sa na obdobie 01/2010 - 03/2020, Výmer dane z nehnuteľností za roky 2010-2020, Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 09.07.2020 List zo dňa 21.07.2020 adresovaný žalovanej 1/ , List zo dňa 10.07.2020 adresovaný žalovanému 2/, List vlastníctva č. 11100 zo dňa 16.3.2021, List zo dňa 14.07.2020 adresovaný žalovanému 2/ List zo dňa 22.07.2020 adresovaný žalovanej 1/, List zo dňa 29.07.2020 - odpoveď žalovanej 1/, List zo dňa 09.03.2021 zaslaný žalovanou 1/.

8. Súd prvej inštancie aplikoval ust. § 324 ods. 1 a 3, § 343 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s § 560 Občianskeho zákonníka a § 21 ods. 5 a § 32 ods. 4 zák. č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a poukázal na základnú charakteristiku neodkladného opatrenia.

9. Konštatoval, že v tomto prípade po oboznámení sa so skutočnosťami tvrdenými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s listinnými dôkazmi označenými a predloženými žalobcom, dospel k záveru, že nie sú dané dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia preto, že sledovaný účel je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením v zmysle ust. § 343 a nasl. CSP, ktorého nariadenia sa žalobca nedomáhal.

10. Súd s ohľadom na všeobecnú právnu úpravu obsiahnutú v § 560 Občianskeho zákonníka a osobitnú právnu úpravu obsiahnutú v § 34 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách uznáva nárok žalobcu na zabezpečenie plnenia svojej pohľadávky voči žalovaným, aj keď týmto vyjadrením neprejudikuje jej dôvodnosť a výšku, a to titulom reštitučnej povinnosti vydražiteľa a pôvodného vlastníka spornej nehnuteľnosti na základe právoplatného rozhodnutia súdov zo dňa 25.3.2020 o neplatnosti dobrovoľnej dražby zo dňa 14.8.2009, podstata ktorej spočíva vo vzájomnom plnení, čo znamená, že plnenie si môže nárokovať iba ten, kto v rámci daného synalagmatického právneho vzťahu (vydražiteľ - vlastník nehnuteľnosti) už skôr splnil svoju vzájomne korelujúcu povinnosť, resp. záväzok alebo druhému účastníkovi osvedčil, že je pripravený túto povinnosť splniť. Ak účastník požaduje plnenie zo vzájomného záväzku bez toho, aby sám splnil, alebo že je pripravený splniť, druhý účastník má právo uplatniť námietku nesplnenia zmluvy. Podmienkou plnenia jedného z účastníkov zmluvy je súčasné alebo bezprostredne nasledujúce plnenie druhým účastníkom.

11. Na zabezpečenie pohľadávky veriteľa proti dlžníkovi Civilný sporový poriadok v prvom rade a prioritne upravuje v ustanovení § 343 CSP možnosť zriadenia sudcovského záložného práva na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách, a až následne v prípade nemožnosti aplikácie tohto zákonného ustanovenia možnosť použiť ďalší právny inštitút, ktorým je nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasl. CSP.

12. Z uvedeného vyplýva, že pre vylúčenie aplikácie zákonného ustanovenia § 343 CSP o prednostnom nariadení zabezpečovacieho opatrenia nepostačuje argumentácia žalobcu o tom, že na liste vlastníctva č. XXXXX vo vzťahu k predmetnému Bytu už boli opätovne zapísané farchy v rozsahu záložných práv, resp. obmedzujúce poznámky v súvislosti s exekučnými konaniami vedenými voči žalovaným ako povinným, a preto by sudcovské záložné právo v predmetnej právnej veci nepredstavovalo účelný zabezpečovací inštitút, ktorý by poskytol efektívne zabezpečenie pohľadávky žalobcu. Súd preto návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

13. O trovách tohto konania (o nariadenie neodkladného opatrenia) rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vzhľadom na uvedené odvolateľ navrhol, aby Krajský súd v Košiciach napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie, alternatívne, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Odvolateľ citoval z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie a namietal záver súdu prvej inštancie, že by primárnym a rozhodným sledovaným účelom navrhovaného neodkladného opatrenia mala byť snaha zabezpečiť si vymožitelnosť peňažnej pohľadávky, ktorej sa voči žalovaným domáha titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobca poukázal na synalagmatický charakter vzťahu medzi ním a žalovanými vyplývajúci z ust. § 32 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách, ktorého cieľom je zamedziť možnosť užívania predmetu dražby obnovenými, resp. pôvodnými vlastníkami v zmysle rozhodnutia súdu o neplatnosti dražby až do okamihu, kým si predchádzajúci vlastník s vydražiteľom nevysporiadajú vzájomné záväzky. Nemožnosť užívania predmetného bytu je teda vymedzená týmto ustanovením tak, že povinnosť odovzdania predmetu dražby zo strany vydražiteľa (žalobcu) späť predchádzajúcim vlastníkom (žalovaným) je podmienená splnením vzájomných nárokov, pričom predmetné bezdôvodné obohatenie predstavuje práve takýto vzájomný nárok voči žalovaným. Žalobca teda tvrdí, že navrhovaným neodkladným opatrením sa domáha zachovania si svojej zákonom predpokladanej pozície v zmysle uvedeného ustanovenia § 32 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách. Žalobca má obavu, že žalovaní ako osoby zapísané v katastri nehnuteľnosti ako vlastníci predmetného bytu sa budú, hoci aj násilne, resp. svojpomocne, domáhať vstupu do bytu, čím sa zmarí účel uvedený v ust. § 32 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách. Žalobca sa domnieva, že bez ingerencie súdu, inak, ako v podobe vydania neodkladného opatrenia, si nevie zabezpečiť splnenie účelu upraveného v predmetnom ustanovení. Žalobca teda má za to, že osvedčil nielen vzťah medzi stranami sporu, ale aj ďalšiu z podmienok, a to potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu. Bez vydania neodkladného opatrenia podľa žalobcu môže dôjsť k naplneniu hrozby, že žalovaní si pred svojpomocným vstupom do bytu a začatím užívania bytu nespĺnia svoju povinnosť uhradiť nároky žalobcu voči žalovaným zo vzájomného vyporiadania. Žalobca je presvedčený, že v predmetnej právnej veci nie je miesto pre úvahy o aplikácii ust. § 343 CSP upravujúceho zabezpečovacie opatrenie, pretože

prostredníctvom tohto inštitútu nie je možné dosiahnuť sledovaný cieľ, a to zamedziť možnosť zmarenia účelu ust. § 32 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách.

16. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

17. Uznesenie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

18. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko na zabezpečenie pohľadávky veriteľa proti dlžníkovi Civilný sporový poriadok v prvom rade a prioritne upravuje možnosť zriadenia sudcovského záložného práva na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách, a až následne v prípade nemožnosti aplikácie tohto zákonného ustanovenia možnosť použiť ďalší právny inštitút, ktorým je nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasl. CSP. Zároveň dospel odvolací súd k záveru, že žalobca neosvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

19. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

20. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

21. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

22. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

23. Podľa § 325 ods.2 písm.d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

24. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

25. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

26. V prejednávanom spore bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s návrhom vo veci samej.

27. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či

a/ je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, t.j. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana,

b/ navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, t. j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy

c/ uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochrana, ktorej sa navrhovateľ domáha,

d/ navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav,

e/ právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah,

f/ sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením

28. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne. Je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivu, ako aj v ich vzájomnej súvislosti.

29. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia je v prvom rade osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a zároveň osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená. Teda musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené (osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy).

30. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto (dočasné) opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števček, M. a kolektív Civilné právo procesné, Eurokódex s.r.o., Bratislava 2010, strana 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď.).

31. Súd prvej inštancie teda správne aj v danom prípade skúmal, či sú splnené podmienky na vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dospel k správny záverom, že v danom prípade tieto podmienky splnené nie sú.

32. V citovanom ust. § 324 ods. 3 CSP je vyjadrený vzťah dvoch základných opatrení súdu (neodkladného a zabezpečovacieho), pričom prioritu má opatrenie zabezpečovacie, t.j. neodkladné opatrenie sa uplatní subsidiárne. Je teda potrebné zdôrazniť, že zriadenie záložného práva má v zmysle Civilného sporového poriadku prednosť pred nariadením neodkladného opatrenia a vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd iba v prípade, ak nárok nemôže byť zabezpečený práve takýmto zabezpečovacím opatrením.

33. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že sledovaný účel možno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, pričom pre vylúčenie aplikácie zákonného ustanovenia § 343 CSP o prednostnom nariadení zabezpečovacieho opatrenia nepostačuje argumentácia žalobcu o tom, že na liste vlastníctva vo vzťahu k predmetnému Bytu už boli opätovne zapísané ťarchy v rozsahu záložných práv, resp. obmedzujúce poznámky v súvislosti s exekučnými konaniami vedenými voči žalovaným ako povinným.

34. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že nebola splnená ani ďalšia z podmienok nevyhnutných na vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou je osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu (nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy). V danom prípade nebola preukázaná naliehavosť situácie, vyžadujúca si okamžitý zásah súdu. Žalobca neosvedčil (a ani netvrdil) žiadne novovzniknuté aktuálne skutočnosti, ktoré si vyžadujú bezprostredný zásah zo strany súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia.

35. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že žalobca v návrhu žiada vydať neodkladné opatrenie s odôvodnením, že v budúcnosti môže dôjsť zo strany žalobcov k neoprávnenému zásahu a zmareniu ust. § 32 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách, avšak nepreukázal (a ani netvrdil) existenciu takého konania žalovaných, ktoré by smerovalo k zmareniu cieľa, ktorý sa má dosiahnuť v zmysle tohto ustanovenia.

36. Žalobca nepreukázal a dokonca ani netvrdí, že žalovaní vyvíjajú konanie, ktorým by sa svojpomocne násilím snažili vniknúť do predmetného bytu a začať ho užívať bez toho, aby došlo k vyporiadaniu vzájomných vzťahov, iba hypoteticky tvrdí, že by sa v budúcnosti mohli takéhoto konania dopustiť. Za takéto konanie, ktoré by ohrozovalo právo žalobcu vyplývajúce z ust. § 32 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách, nemožno považovať písomnú výzvu žalovanej v 1. rade na sprístupnenie bytu. Bez ďalšej súčinnosti žalobcu nemôže dôjsť legálne k vstupu žalovaných do bytu a započatiu jeho užívania.

37. Ochrana práv žalobcu je zabezpečená práve ust. § 32 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách, v zmysle ktorého k odovzdaniu bytu môže dôjsť až potom, ako budú vysporiadané vzájomné záväzky medzi stranami sporu. Ak nedôjde medzi stranami k dohode o odovzdaní nehnuteľnosti, pretože žalovaní spochybňujú nároky žalobcu a chcú sa domáhať užívania bytu, môžu to urobiť len prostredníctvom žaloby, nemôžu to urobiť svojpomocne.

38. Odvolací súd zdôrazňuje, že v súkromnom práve platí zásada nemo iudex in propria cause (nikto nesmie byť sudcom vo vlastnej veci). Ochrana práv je zverená na to povolaným štátnym orgánom, najmä súdom. Aj keď existuje výnimka v podobe svojpomoci v zmysle § 6 Občianskeho zákonníka, táto je veľmi výnimočná a má svoje limity. Je upravená ako dovolená len obranná svojpomoc, prostredníctvom ktorej je potrebné zachovať doterajší faktický pokojný stav, hoci by tento stav bol neoprávnený. Cieľom svojpomoci nemá byť vytvorenie nového stavu alebo zmena doterajšieho stavu. Je vylúčená útočná svojpomoc pri pokojnom stave, ktorý už dlhšiu dobu trvá, hoci je stav protiprávny. Tento je možné riešiť len súdnymi prostriedkami ochrany, nie svojpomocne. Napr. svojpomoc nemožno aplikovať na prípady, ak sa nájomca po skončení nájmu odmietne z nehnuteľnosti vypratať, keďže by nešlo o obrannú, ale o útočnú svojpomoc, svojpomoc smerujúcu k založeniu nového stavu.

39. Svojpomoc, ktorá nespĺňa zákonné podmienky jej použitia, je svojpomocou nedovolenou, tzv. excesom a zakladá zodpovednosť toho, kto sa excesu dopustil. Preto pokiaľ by zo strany žalovaných došlo k svojpomocnému násilnému konaniu za účelom vniknutia do bytu (vylozenie zámky, ako to uvádza žalobca), takéto konanie by mohlo dokonca naplniť znaky trestného činu.

40. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, považuje za vecne správne a preto ho podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

41. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko o týchto bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí o veci samej.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).